

Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
MICHALA BOBKA
přednesené dne 26. července 2017¹

Věc C-271/17 PPU

Openbaar Ministerie

v.

Sławomiru Andrzejowi Zdziaszekowi

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Evropský zatýkací rozkaz – Důvody, pro které je možné odmítnout výkon – Rozkaz vydaný za účelem výkonu trestu odnětí svobody – Pojem „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“ – Řízení týkající se souhrnného trestu – Odvolací řízení“

I. Úvod

1. Na Sławomira Andrzejowi Zdziaszka, polského státního příslušníka, se vztahuje evropský zatýkací rozkaz (dále jen „EZR“), který vydal polský soud. Tento soud žádá o předání S. Zdziaszka, jenž je v současnosti vazebně zadržován v Nizozemsku, za účelem výkonu dvou trestů odnětí svobody, přičemž doba trvání prvního z nich činí jeden rok a šest měsíců a druhého z nich tři roky a šest měsíců.

2. Tyto tresty byly uloženy „souhrnným rozsudkem“, který je základem dotčeného EZR (dále jen „souhrnný rozsudek“). Tento souhrnný rozsudek se netýká viny dotčené osoby, ale jeho cílem je zahrnout a upravit tři dříve uložené tresty. Trest odnětí svobody v trvání jednoho roku a šesti měsíců tedy zahrnuje dva tresty, které byly S. Zdziaszekovi uloženy ve dvou odlišných řízeních. Trest v trvání tří let a šesti měsíců představuje snížení trestu odnětí svobody v trvání čtyř let, který byl S. Zdziaszekovi uložen dříve vydaným rozsudkem (dále jen „původní rozsudek“). K tomuto snížení trestu došlo z důvodu změny právní úpravy ve prospěch dotčené osoby.

3. Předkládající soud uvádí, že formulář EZR obsahuje pouze údaje o souhrnném rozsudku. Z dodatečných informací, které získal předkládající soud, vyplývá, že S. Zdziaszek byl během odvolacího řízení, které vedlo k původnímu rozsudku, řádně zastupován, a tudíž o něm věděl. Předkládající soud má za to, že práva na obhajobu S. Zdziaszka nebyla dodržena stran řízení v prvním stupni.

¹ – Původní jazyk: francouzština.

4. Podle vnitrostátní právní úpravy, kterou se provádí článek 4a rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (dále jen „rámcové rozhodnutí“)², jsou příslušné nizozemské orgány povinny omítnout výkon EZR, pokud se vyžádaná osoba osobně nezúčastnila *soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí*³, ledaže by nastala jedna ze situací, jež jsou v ní uvedeny.

5. Za těchto okolností se předkládající soud táže, zda pojem „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“, zahrnuje řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, přestože v něm již nebyla projednávána otázka viny. Podstatou otázky předkládajícího soudu je tedy to, zda musí být respektování práv na obhajobu dotčené osoby posouzeno s ohledem na toto řízení, nebo zda je spíše třeba zohlednit řízení, které vedlo k původnímu rozsudku.

6. Pokud má být zohledněno řízení, které vedlo k původnímu rozsudku, předkládající soud se táže na důsledky vyplývající ze skutečnosti, že S. Zdziaszek nebyl v průběhu řízení v prvním stupni účinně zastupován.

7. Předkládající soud se rovněž táže, zda může odmítnout výkon EZR z toho důvodu, že z formuláře, který je k EZR přiložen, ani z dodatečně poskytnutých informací nevyplývá, že by projednávaná věc spadala pod některou ze situací, jež jsou uvedeny v písmenech a) až d) čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí.

8. Tyto otázky jsou zasazeny do kontextu specifického provedení posledně uvedeného ustanovení v nizozemském právu. Článek 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí zavádí *možnost* odmítnout předání osoby, která byla odsouzena v nepřítomnosti, pokud se vykonávající justiční orgán nemohl ujistit o tom, že procesní práva dotčené osoby byla dodržena. Nicméně v případě, že nastane některý ze čtyř scénářů uvedených v tomto ustanovení, je vykonávající justiční orgán povinen EZR vykonat. Vnitrostátní právní úprava ovšem tuto fakultativní logiku převrací, jelikož vnitrostátnímu soudu *zakazuje* přikročit k předání dotčené osoby, pokud není naplněn žádný z těchto scénářů.

II. Právní rámec

A. EÚLP

9. V článku 6 odst. 1 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod⁴ (dále jen „EÚLP“) se stanoví:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. [...]“

2 – Úř. věst. 2002, L 190, s. 1. Toto rámcové rozhodnutí bylo změněno rámcovým rozhodnutím Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009 (Úř. věst. 2009, L 81, s. 24).

3 – Kurzíva provedena autorem stanoviska.

4 – Podepsána dne 4. listopadu 1950 v Římě.

B. Unijní právo

1. Listina

10. Článek 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“) stanoví:

„Každý, jehož práva a svobody zaručené právem Unie byly porušeny, má za podmínek stanovených tímto článkem právo na účinné prostředky nápravy před soudem.

Každý má právo, aby jeho věc byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem, předem zřízeným zákonem. Každému musí být umožněno poradit se, být obhajován a být zastupován.

[...]“

11. Podle čl. 48 odst. 2 Listiny je „každému obviněnému zaručeno respektování práv na obhajobu.“

2. Rámcové rozhodnutí

12. V článku 1 odst. 1 rámcového rozhodnutí je EZR definován jako „soudní rozhodnutí, které vydal některý členský stát proto, aby jiný členský stát zatkl a předal vyžádanou osobu za účelem trestního stíhání nebo výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody“.

13. V odstavci 2 uvedeného článku se stanoví, že „[č]lenské státy vykonají [EZR] na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí“.

14. V odstavci 3 uvedeného článku se stanoví, že uvedeným rámcovým rozhodnutím „není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 [SEU]“.

15. Článek 4a uvedeného rámcového rozhodnutí byl zaveden rámcovým rozhodnutím 2009/299 s cílem upřesnit důvody, pro které je možné odmítnout vydání EZR, pokud se dotčená osoba nezúčastnila osobně soudního jednání, jež vůči ní bylo vedeno:

„1. Vykonávající soudní orgán může rovněž odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu vydaného za účelem výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného s odnětím osobní svobody, pokud se osoba nezúčastnila osobně soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, pokud evropský zatýkací rozkaz neuvádí, že osoba v souladu s dalšími procesními požadavky vymezenými vnitrostátním právem vydávajícího členského státu:

a) byla včas

i) osobně předvolána, a tudíž informována o plánovaném datu a místě konání jednání soudu, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, nebo jiným způsobem skutečně převzala úřední informaci o plánovaném datu a místě konání jednání soudu tak, aby bylo možné jednoznačně určit, že o plánovaném jednání soudu věděla,

a

ii) informována, že rozhodnutí může být vyneseno, pokud se jednání soudu nezúčastní,

nebo

b) věděla o plánovaném jednání soudu a zmocnila svého právního zástupce, kterého si sama zvolila, nebo který jí byl ustanoven státem, aby ji na jednání soudu obhajoval, a tímto zástupcem byla skutečně na jednání soudu obhajována

nebo

c) poté, co jí bylo doručeno rozhodnutí a byla výslovně informována o svém právu na obnovení řízení nebo odvolání, které umožňují opětovné přezkoumání skutkové podstaty věci [přezkoumání věci samé] včetně nových důkazů a které mohou vést ke změně původního rozhodnutí, [přičemž dotčená osoba má právo se těchto příslušných řízení zúčastnit]:

i) výslovně uvedla, že rozhodnutí nenapadne,

nebo

ii) nepodala návrh na obnovení řízení nebo odvolání v příslušné lhůtě

nebo

d) neobdržela osobně toto rozhodnutí, avšak:

i) toto rozhodnutí jí bude osobně doručeno neprodleně po jejím předání a bude výslovně informována o svém právu na obnovení řízení nebo odvolání, které umožňují opětovné přezkoumání skutkové podstaty věci [přezkoumání věci samé] včetně nových důkazů a které mohou vést ke změně původního rozhodnutí, [přičemž dotčená osoba má právo se těchto příslušných řízení zúčastnit],

a

ii) bude informován o lhůtě, ve které musí podat návrh na obnovení řízení nebo odvolání, jak stanoví příslušný evropský zatýkácí rozkaz.

2. Pokud byl evropský zatýkácí rozkaz vydán [...] za podmínek uvedených v odst. 1 písm. d) a dotčená osoba předtím neobdržela žádné úřední informace o tom, že je proti ní vedeno trestní řízení, může tato osoba poté, co byla o obsahu evropského zatýkácího rozkazu informována, požádat, aby kopii rozsudku obdržela ještě před svým předáním. [...] nelze to považovat za formální doručení rozsudku, ani za počátek lhůty pro podání návrhu na obnovení řízení nebo odvolání.

3. Pokud je osoba předávána za podmínek uvedených v odst. 1 písm. d) a tato osoba podala návrh na obnovení řízení nebo odvolání, přezkoumá se zadržení osoby čekající na obnovení řízení nebo odvolací řízení podle práva vydávajícího členského státu z úřední povinnosti, nebo na žádost dotčené osoby, a to až do ukončení příslušného řízení. [...]"

16. V článku 8 odst. 1 rámcového rozhodnutí se stanoví, že EZR musí obsahovat tyto údaje:

„[...]“

c) údaj o tom, zda existuje vykonatelný rozsudek, zatýkácí rozkaz nebo jiné vykonatelné soudní rozhodnutí se stejným účinkem v oblasti působnosti článků 1 a 2;

d) povahu a právní kvalifikaci trestného činu [...]

[...]

f) uložený trest, existuje-li pravomocný rozsudek, nebo stanovené trestní sazby pro daný trestný čin podle práva vystavujícího členského státu;

[...]“

17. Článek 15 rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Rozhodnutí o předání“, stanoví:

„1. Vykonávající justiční orgán rozhodne o předání osoby ve lhůtách a za podmínek stanovených v tomto rámcovém rozhodnutí.“

2. Považuje-li vykonávající justiční orgán informace, které mu sdělil vystavující členský stát, za nedostatečné pro to, aby mohl rozhodnout o předání, požádá o neprodlené poskytnutí potřebných doplňujících informací [...]

[...]“

18. V písmenu d) přílohy („Evropský zatýkací rozkaz“) rámcového rozhodnutí, ve znění rámcového rozhodnutí 2009/299, se stanoví:

►⁰¹ d) Uveďte, zda se dotyčná osoba zúčastnila osobně soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí:

1. Ano, dotyčná osoba se zúčastnila osobně soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí.
2. Ne, dotyčná osoba se neúčastnila osobně soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí.
3. Pokud jste zaškrtnli rámeček v bodě 2, potvrďte prosím jednu z následujících skutečností:
 - 3.1a dotyčná osoba byla osobně předvolána dne (den/měsíc/rok), a tudíž vyzooměna o plánovaném datu a místu konání jednání soudu, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, a byla informována, že rozhodnutí může být vydáno, pokud se jednání soudu nezúčastní;

NEBO
 - 3.1b dotyčná osoba nebyla předvolána osobně, ale jiným způsobem skutečně převzala úřední informaci o plánovaném datu a místu konání jednání soudu, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, tak, že bylo možné jednoznačně určit, že o plánovaném jednání soudu věděla, a byla informována, že rozhodnutí může být vydáno, pokud se jednání soudu nezúčastní;

NEBO
 - 3.2. dotyčná osoba o plánovaném jednání soudu věděla a zmocnila svého právního zástupce, kterého si sama zvolila, nebo který jí byl ustanoven státem, aby ji na jednání soudu obhajoval, a tímto zástupcem byla skutečně na jednání soudu obhajována;

NEBO
 - 3.3. dotyčné osobě bylo doručeno rozhodnutí dne (den/měsíc/rok) a dotyčná osoba byla výslovně informována o svém právu na obnovení řízení nebo odvolání, které umožňují opětovné přezkoumání skutkové podstaty věci včetně nových důkazů a které mohou vést ke změně původního rozhodnutí, a
 dotyčná osoba výslovně uvedla, že toto rozhodnutí nenapadne;

NEBO
 nepodala návrh na obnovení řízení nebo odvolání v příslušné lhůtě;

NEBO
 - 3.4. dotyčné osobě nebylo rozhodnutí osobně doručeno, avšak
— dotyčné osobě bude toto rozhodnutí osobně doručeno neprodleně po jejím předání, a
— jakmile jí bude rozhodnutí doručeno, dotyčná osoba bude výslovně informována o svém právu na obnovení řízení nebo odvolání, které umožňují opětovné přezkoumání skutkové podstaty věci včetně nových důkazů a které mohou vést ke změně původního rozhodnutí, a
— dotyčná osoba bude informována o lhůtě, v níž musí podat návrh na obnovení řízení nebo odvolání a jejíž délka bude dní.
4. Pokud jste zaškrtnli rámeček v bodě 3.1b, 3.2 nebo 3.3, uveďte prosím informace o způsobu splnění příslušných podmínek:
.....
.....

C. Nizozemské právo

19. Overleveringswet (zákon o předávání osob) ze dne 29. dubna 2004 (Stb. 2004, č. 195, dále jen „OLW“) se provádí rámcové rozhodnutí do nizozemského práva. V článku 12 uvedeného zákona se stanoví, že „předání se odmítne, pokud je účelem evropského zatýkacího rozkazu zajistit výkon rozsudku vydaného na jednání, kterého se obžalovaný nezúčastnil osobně, a pokud evropský zatýkací rozkaz neuvádí, že v souladu s procesními požadavky vydávajícího členského státu“ nastala některá ze čtyř situací uvedených v témže ustanovení. Tyto situace jsou popsány v písmenech a) až d) článku 12 OLW a odpovídají písmenům a) až d) článku 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí.

20. Písmeno D přílohy 2 OLW, nadepsané „Vzor evropského zatýkacího rozkazu podle čl. 2 odst. 2 OLW“, odpovídá písmeni d) přílohy rámcového rozhodnutí 2002/584.

III. Skutkové okolnosti, původní řízení a předběžné otázky

21. Dne 17. ledna 2017 byl předkládajícímu soudu doručen návrh týkající se výkonu EZR, který vydal dne 12. června 2014 Sąd Okręgowy w Gdańsku (krajský soud v Gdańsku, Polsko).

22. Tento EZR zní na zatčení a předání S. Zdziaszka, polského státního příslušníka, za účelem výkonu dvou trestů odnětí svobody v Polsku, přičemž prvním z nich se ukládá trest odnětí svobody v trvání jednoho roku a šesti měsíců (za skutky č. 1 a 2)⁵ a druhým z nich se ukládá trest odnětí svobody v trvání tří let a šesti měsíců (za skutky č. 3 až 5)⁶.

23. EZR odkazuje na souhrnný rozsudek, kterým byly uloženy tyto dva tresty a který vydal dne 25. března 2014 Sąd Rejonowy w Wejherowie (okresní soud Wejherowo, Polsko) (souhrnný trest). Tento rozsudek zaprvé sloučil v trest odnětí svobody v délce trvání jednoho roku a šesti měsíců dva tresty, které byly S. Zdziaszskovi již dříve uloženy za skutky č. 1 a 2 pravomocnými rozsudky, přičemž jeden z nich byl vydán dne 21. dubna 2005 Sędem Rejonowym w Wejherowie (okresní soud Wejherowo) a druhý z nich dne 16. června 2006 Sędem Rejonowym w Gdyni (okresní soud v Gdyni, Polsko). Zadruhé byl tímž rozsudkem snížen na délku tří let a šesti měsíců původní trest odnětí svobody v délce trvání čtyř let, který byl uložen S. Zdziaszskovi za skutky č. 3 až 5 pravomocným rozsudkem ze dne 10. dubna 2012, který vydal Sąd Rejonowy w Wejherowie (okresní soud Wejherowo). K této změně trestu došlo z důvodu změny právní úpravy ve prospěch dotčené osoby.

24. Předkládající soud odmítl rozhodnutím ze dne 11. dubna 2017 předání S. Zdziaszka v souvislosti s trestem odnětí svobody uloženým za skutek č. 1, jelikož tento skutek není podle nizozemského práva trestným činem. Předkládající soud přerušil řízení stran skutku č. 2, aby vystavujícímu justičnímu orgánu položil doplňující otázky.

25. Projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se tudíž týká pouze části souhrnného rozsudku, která se vztahuje ke *snížení trestu za skutky č. 3 až 5*.

26. S. Zdziaszek se řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek osobně nezúčastnil. V EZR se uvádí, že nicméně věděl o plánovaném jednání soudu a zmocnil svého právního zástupce, který ho obhajoval.

5 – Skutek č. 1 spočívá v urážce dvou policistů při výkonu funkce úřední osoby a v souvislosti s ní a skutek č. 2 se týká použití násilí s úmyslem vynutit si určité konání.

6 – Skutek č. 3 se týká těžkého ublížení na zdraví za situace recidivy, skutek č. 4 se týká sexuálního násilí a skutek č. 5 se týká řízení pod vlivem alkoholu, kterým byl porušen zákaz řízení uložený soudem.

27. Z předkládacího rozhodnutí konkrétně vyplývá, že S. Zdziaskovi bylo doručeno na jím uvedenou adresu předvolání týkající se prvního jednání plánovaného na den 28. ledna 2014. Předvolání si nevyzvedl a jednání se osobně nezúčastnil. Sąd Rejonowy w Wejherowie (okresní soud Wejherowo) mu ustanovil obhájce z důvodu nutné obhajoby a jednání odročil. S. Zdziasek byl stejným způsobem předvolán na pokračování jednání naplánované na den 25. března 2014. Tohoto jednání se osobně nezúčastnil, avšak zúčastnil se ho jeho obhájce. Po ukončení tohoto jednání byl vydán souhrnný rozsudek.

28. Předkládající soud má i přes tato skutková tvrzení za to, že se nepoužije okolnost uvedená v čl. 4a odst. 1 první větě a písm. b) rámcového rozhodnutí, jelikož není prokázáno, že osoba, jejíž předání se požaduje, „věděla o plánovaném jednání soudu“, ani že „zmocnila svého právního zástupce, kterého si sama zvolila, nebo který jí byl ustanoven státem, aby ji na jednání soudu obhajoval“.

29. V případě *první* otázky předkládajícího soudu je třeba určit, zda je řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“ ve smyslu čl. 4a odst. 1 první větě rámcového rozhodnutí. Je-li tomu tak, předkládající soud odmítne výkon EZR.

30. Pokud naopak není souhrnný rozsudek relevantní za účelem použití čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí, má předkládající soud za to, že musí přezkoumat, zda se S. Zdziasek zúčastnil osobně předchozího stadia řízení, a pokud tomu tak nebylo, zda nastala některá z okolností uvedených v písmenech a) až d) čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí.

31. Podle předkládajícího soudu se přitom údaje uvedené v EZR netýkají původního rozsudku.

32. V případě *druhé* otázky je třeba určit, zda předkládající soud může v tomto kontextu odmítnout výkon EZR.

33. Pokud tomu tak není, předkládající soud má za to, že otázka, zda projednávaná věc spadá pod některou ze situací, jež jsou stanoveny v čl. 4a odst. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutí, musí být posuzována s ohledem na původní rozsudek.

34. V tomto ohledu má předkládající soud za to, že se S. Zdziasek nezúčastnil osobně řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí v prvním stupni, a že se v řízení v prvním stupni neuplatnila žádná z okolností stanovených v čl. 4a odst. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutí.

35. Pokud jde o odvolací řízení, S. Zdziasek se jednání osobně nezúčastnil. Byl však řádně předvolán a zúčastnil se ho jeho právní zástupce. Předkládající soud z toho dovodil, že S. Zdziasek „věděl[...] o plánovaném jednání“ v rámci odvolacího řízení a „zmocnil [...], aby [ho] na jednání soudu obhajoval“.

36. Předkládající soud se proto *zatřetí* táže, zda je odvolací řízení „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí,“ ve smyslu čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí.

37. Za těchto okolností se Rechtbank Amsterdam (soud v Amsterdamu, Nizozemsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Lze takové řízení,

- v němž soud vydávajícího členského státu rozhoduje o sloučení samostatných trestů odnětí svobody, které byly dříve pravomocně uloženy dotčené osobě, do jediného trestu odnětí svobody, nebo o změně souhrnného trestu odnětí svobody, který byl dotčené osobě dříve pravomocně uložen, a
- v němž tento soud již neposuzuje otázku viny,

jako je řízení, v němž byl uložen *cumulative sentence* [souhrnný trest] ze dne 25. března 2014, považovat za „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“ ve smyslu první věty čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí [...]

2) Může mít vykonávající justiční orgán:

- v případě, že se vydávaná osoba nezúčastnila osobně jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí,
- ale v němž vystavující justiční orgán v EZR ani v doplňujících informacích, které byly vyžádány podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí [...], nesdělil informace týkající se použitelnosti jedné nebo více z okolností stanovených v čl. 4a odst. 1 písm. a) až d) rámcového rozhodnutí [...] v souladu se zněním jedné nebo více z kategorií podle písm. d) bodu 3 formuláře EZR,

za to, že již z tohoto důvodu není splněna žádná z podmínek podle čl. 4a odst. 1 úvodní věty a písmen a) až d) rámcového rozhodnutí [...] a může již z tohoto důvodu odmítnout výkon EZR?

3) Představuje odvolací řízení,

- v němž byla přezkoumána věc meritorně a
- v němž bylo vydáno (nové) rozhodnutí o odsouzení dotčené osoby nebo bylo potvrzeno odsouzení, které bylo vyneseno v řízení v prvním stupni,
- přičemž účelem EZR je výkon tohoto rozhodnutí o odsouzení,

„soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí,“ ve smyslu čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí [...]

IV. K řízení před Soudním dvorem

38. Předkládající soud požádal o projednání této žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce v naléhavém řízení podle článku 107 jednacího řádu Soudního dvora.

39. Předkládající soud na podporu své žádosti uvedl, že se předložené otázky týkají výkladu rámcového rozhodnutí, které spadá do oblasti upravené v hlavě V části třetí Smlouvy o FEU. Předkládající soud rovněž uvedl, že dotčená osoba je v Nizozemsku zadržována před rozhodnutím o jejím předání. Naléhavá odpověď Soudního dvora tedy přímo a rozhodujícím způsobem ovlivňuje délku zadržení dotčené osoby.

40. Pátý senát Soudního dvora se dne 8. června 2017 rozhodl této žádosti vyhovět.

41. Písemná vyjádření předložilo Openbaar Ministerie (státní zastupitelství, Nizozemsko), navrhovatel v původním řízení, S. Zdziaszek, odpůrce v původním řízení, nizozemská vláda a Evropská komise. Polská vláda předložila písemnou odpověď na otázky, jež položil Soudní dvůr stran použitelného polského právního rámce.

42. Státní zastupitelství, S. Zdziaszek, nizozemská, irská a polská vláda, jakož i Evropská komise přednesli ústní vyjádření na jednání, které se konalo dne 11. července 2017.

V. Posouzení

43. V *první* otázce se předkládající soud táže, zda je řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek a které se již netýkalo otázky viny, „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“ ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí. K zodpovězení této otázky nejprve provedu rozbor pojmu odsouzení, jímž je podmíněna existence „vykonatelného rozsudku“ a „soudního řízení, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“. Dále se budu zabývat zvláštní povahou souhrnného rozsudku (A).

44. Podstatou *druhé* otázky předkládajícího soudu je určení důsledků, které je pro účely výkonu EZR třeba vyvodit z nedostatečných informací, které poskytl vystavující justiční orgán. Tuto otázku lze formálně chápat tak, že se týká toho, kolikrát může vykonávající justiční orgán žádat vystavující justiční orgán o poskytnutí užitečných informací, nebo maximální doby trvání „komunikace“ těchto dvou justičních orgánů, mimo jiné i s ohledem na lhůty pro výkon EZR. Již nikoli tak zřejmou je skutečnost, že tato otázka je zasazena do kontextu problematického provedení článku 4a rámcového rozhodnutí v nizozemském právu (B).

45. Podstatou *třetí* otázky předkládajícího soudu je, zda se pojem „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“, ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí, vztahuje na odvolací řízení, ve kterém byla věc meritorně přezkoumána a bylo potvrzeno rozhodnutí o odsouzení vydané v řízení v prvním stupni, na jehož výkon zní EZR. Tato otázka vyžaduje, aby bylo určeno, zda účinná ochrana práv obhajoby dotčené osoby během odvolacího řízení může zhojit případné vady, které mohly nastat v řízení v prvním stupni (C).

A. K první předběžné otázce

46. Zúčastnění, kteří předložili písemná vyjádření a účastnili se jednání, v podstatě sdílejí postoj, podle kterého řízení, jež vedlo pouze k úpravě trestu a nebyla v něm projednána otázka viny, není „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“, ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí.

47. Písemná vyjádření a přednesy řečí nicméně poukazují na nedostatek shody o tom, co je třeba rozumět „meritem“ věci. Jako nepochybné se jeví, že řízení, které se týká viny a trestu, je řízením o meritu věci. Avšak o jaké řízení se jedná, pokud se týká *pouze* trestu, jeho úpravy či snížení? Je projednání viny nepostradatelnou součástí řízení k tomu, aby bylo možné takové řízení kvalifikovat jako řízení o meritu věci?

48. S. Zdziaszek tvrdí, že v případě, kdy úprava trestu není pouze aritmetickým výpočtem, je řízení, které se jí týká, „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“. Toto řízení tedy musí splňovat požadavky článků 47 a 48 Listiny a článku 6 EÚLP.

49. Státní zastupitelství zdůrazňuje, že v zájmu co nejlepšího zajištění práv obhajoby se kontrola musí vztahovat na rozhodnutí, které se týká viny. Opačný přístup obnáší riziko, že by dotčená osoba mohla být předána, aniž by byla respektována její práva na obhajobu v dřívějších stadiích řízení.

50. Nizozemská vláda obdobným způsobem navrhuje, aby byla na první předběžnou otázku dána záporná odpověď. Tvrdí, že kontrola se musí vztahovat na řízení o meritu věci, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí o odsouzení. To předpokládá, že soud rozhodl o vině. Řízení, v němž dochází ke sloučení či úpravě trestů odnětí svobody, podle ní tudíž nespadá pod pojem „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“.

51. Vlády Irska a Polska rovněž navrhují, aby byla na první otázku dána záporná odpověď. Pokud nebyla v řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, projednána otázka viny dotčené osoby, nemůže být takové řízení „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“ ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí. Irská vláda má za to, že podrobný rozbor řízení, v němž dochází ke sloučení trestů, by byl v rozporu se zásadou vzájemné důvěry. Polská vláda má za to, že pokud by byl do výše uvedeného pojmu zahrnut souhrnný rozsudek, rozšířila by se oblast působnosti článku 4a rámcového rozhodnutí. Tato vláda z pojmu „meritum věci“ dovozuje určení skutkového stavu, jakož i posouzení viny, což jsou prvky, o nichž se naposledy rozhodovalo v rámci odvolacího řízení, v němž byl vydán původní rozsudek.

52. Komise má za to, že si lze jen obtížně představit, že by se kontrola podle článku 4a rámcového rozhodnutí mohla vztahovat na řízení, které se týkalo pouze úpravy trestu, kdežto řízení, které vedlo k vydání původního odsouzení, by jí nepodléhalo. Naproti tomu řízení, v němž došlo k úpravě původního trestu a ve kterém bylo dotčené osobě umožněno uplatnit její argumenty, by podle ní spadalo pod pojem „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“.

53. Nesdílím názor, podle kterého by v rámci přezkumu „merita věci“ byla relevantní pouze otázka viny, přičemž by byla vyloučena otázka týkající se určení trestu. Pojem odsouzení, který je relevantní jak pro pojem „vykonatelný rozsudek“, tak pro pojem „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“ (přičemž první pojem je použit v čl. 8 odst. 1 a druhý v čl. 4a odst. 1 první větě rámcového rozhodnutí), totiž zahrnuje dvě části: vinu a trest (1). Pokud je v souhrnném rozsudku stanoven trest, spadá pod pojem odsouzení (2). Pro účely aplikace článku 4a rámcového rozhodnutí je nicméně třeba ještě ověřit, zda řízení, ve kterém byl vydán tento rozsudek, skýtá soudu diskreční pravomoc, aby rozhodl o konkrétním způsobu úpravy trestu (3). Pokud v projednávané věci taková diskreční pravomoc existuje, řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, je „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“ ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí (4).

1. Konstitutivní složky odsouzení

54. Pokud je účelem EZR výkon trestu, je EZR podmíněn existencí odsouzení. Odsouzení je obvykle tvořeno dvěma složkami, a sice výrokem o vině, na který navazuje výrok o trestu⁷. Tyto dvě složky tudíž tvoří „meritum“ věci, a to buď společně (meritum v plném rozsahu), nebo pro každou složku zvlášť (část merita věci).

55. Z EZR musí vyplývat obě tyto složky. Vystavující justiční orgány totiž mají povinnost předložit informace nejen o spáchaných trestných činech, ale i o sankcích, jež byly konkrétně uloženy. To je nezbytné k tomu, aby vykonávající justiční orgán mohl ověřit použitelnost EZR v individuálním případě s ohledem na spáchaný trestný čin⁸ a uloženou sankci⁹. Tyto informace jsou rovněž důležité z hlediska posouzení existence důvodu pro povinné odmítnutí výkonu EZR¹⁰.

7 – ESLP upřesnil, že „odsouzením“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) EÚLP je třeba rozumět [...] jak výrok o vině v návaznosti na zákonné prokázání spáchaní trestného činu [...], tak uložení trestu nebo jiného opatření spojeného s odnětím osobní svobody [...]“ (ESLP, 21. října 2013, Del Rio Prada v. Španělsko, CE:ECHR:2013:1021JUD004275009, bod 123). ESLP v rozsudku Kremzow v. Rakousko konstatoval, že došlo k porušení čl. 6 odst. 1 z důvodu toho, že se dotčená osoba nezúčastnila projednávání v rámci odvolacího řízení, byť se dotčené stadium řízení týkalo pouze ukládaného trestu (ESLP, 21. září 1993, Kremzow v. Rakousko, CE:ECHR:1993:0921JUD001235086, bod 67).

8 – Například s ohledem na případné uplatnění požadavku oboustranné trestnosti. Viz zejména čl. 2 odst. 4 rámcového rozhodnutí.

9 – Viz čl. 2 odst. 1 rámcového rozhodnutí.

10 – Viz článek 3 rámcového rozhodnutí.

56. Pokud jde o pojem vykonatelný rozsudek pro účely aplikace čl. 8 odst. 1 písm. c) rámcového rozhodnutí, rozumí se takovým rozsudkem rozsudek, který příslušným orgánům umožní na základě vnitrostátního použitelného práva přikročit k výkonu trestu odnětí svobody, který byl uložen dotčené osobě. Čím je takový rozsudek v konkrétním případě, se bude odvíjet od dvou proměnných, a sice od procesní úpravy členského státu a od účelu jejího využití dotčenou osobou (nebo vůči ní)¹¹.

57. Pokud je rozsudek titulem, na jehož základě lze vykonat trest odnětí svobody, musí se ze své definice týkat trestu. V projednávané věci vyvstává otázka, zda může být rozhodnutí, které se týká výlučně trestu, „vykonatelným rozsudkem“ ve smyslu rámcového rozhodnutí. Právě touto otázkou se budu nyní zabývat.

2. Zvláštní povaha souhrnného rozsudku

58. Souhrnný rozsudek, který je základem EZR v projednávané věci, má zvláštní povahu ve dvou ohledech.

59. Zprvce tento rozsudek spojuje do jediného aktu dvě meritorní rozhodnutí. V této souvislosti i) spojuje sankce, které byly uloženy dříve (a samostatně) za skutky č. 1 a 2 a ii) zkracuje délku trvání sankce, která byla uložena dříve a souhrnně za skutky č. 3 až 5.

60. Zadruhé souhrnný rozsudek stran skutků č. 3 až 5 pouze zkracuje délku uloženého trestu, aniž by byla posuzována otázka viny, o níž bylo rozhodnuto dříve v původním rozsudku.

61. Z předkládacího rozhodnutí, jakož i z vysvětlení předložených polskou vládou vyplývá, že toto zkrácení zohlednilo změnu právní úpravy ve prospěch dotčené osoby, k níž došlo v době mezi přijetím původního rozsudku a vyhlášením souhrnného rozsudku.

62. Polská vláda na jednání potvrdila, že souhrnným rozsudkem byl nahrazen rozsudek původní.

63. S výhradou ověření předkládajícím soudem je tudíž doloženo, že rozhodnutí o sankci, které vyplývá ze souhrnného rozsudku, je *jediným* právním *titulem*, na základě kterého může být S. Zdziaszkovi odňata osobní svoboda po dobu trvání, jež je v něm stanovena. Dvě výše uvedené části trestního odsouzení S. Zdziaszka tudíž byly projednány naposledy ve dvou odlišných řízeních: pokud jde o vinu, v rámci řízení, ve kterém byl vydán původní rozsudek, a pokud jde o pravomocný trest, v rámci řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek.

64. Nyní je třeba zkoumat povahu řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek.

3. Rysy řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek

65. Je vhodné připomenout, ve shodě s tím, co uvádí S. Zdziaszek a Komise, že ESLP odlišuje dva typy řízení, které vedou k uložení celkových sankcí: i) řízení, která neskýtají soudu žádnou diskreční pravomoc a soud v nich provádí pouze matematický výpočet, a ii) řízení, v nichž soud vykonává diskreční pravomoc. Zatímco na první typ řízení se článek 6 EÚLP nevztahuje, v případě druhého z nich je tomu jinak¹².

66. K určení povahy dotčeného řízení je třeba zohlednit následující aspekty.

11 – Viz body 49 až 54 mého stanoviska ve věci Tupikas (C-270/17 PPU).

12 – ESLP, 15. července 1982, ECKE v. Německo, ECLI:CE:ECHR:1983:0621JUD000813078, bod 77. Viz rovněž ESLP, 28. listopadu 2013, Aleksandr Dementjev v. Rusko, ECLI:CE:ECHR:2013:1128JUD004309505 bod 25.

67. Pokud se musí soud omezit na mechanickou aplikaci zákonného ustanovení, jež mu neponechává žádný prostor pro posouzení stran způsobu snížení trestu, nemůže být takové řízení považováno za řízení ve smyslu článku 4a rámcového rozhodnutí. Dotčená osoba totiž nemá žádnou možnost uplatnit svá procesní práva k tomu, aby ovlivnila výsledek takové mechanické aplikace zákonného ustanovení.

68. Jinak tomu je v případě řízení, v němž soud vykonává diskreční pravomoc. V tomto ohledu je třeba si položit zejména následující otázky: jsou zde nové skutečnosti, které je soud povinen vymežit a zohlednit (např. chování dotčené osoby po jejím původním odsouzení, hodnocení takového chování ze strany vězeňských orgánů, atd.)? Musí se konat v rámci řízení, které vede k úpravě trestu, ústní jednání? Lze proti novému rozhodnutí o úpravě trestu podat odvolání? A především: disponuje soud prostorem pro uvážení v průběhu celého tohoto řízení?

69. V případě kladné odpovědi na tyto otázky, a zejména na otázku poslední, mám proto za to, že v takové situaci jde o soudní jednání ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí. Tyto procesní prvky totiž dotčené osobě umožňují, aby ovlivnila určení trestu. Zásadní význam má v tomto ohledu účinnost, s níž může dotčená osoba uplatnit svá procesní práva.

70. Předkládajícímu soudu přísluší, aby v projednávané věci ověřil, zda řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, svěřuje vnitrostátnímu soudu diskreční pravomoc. S ohledem na informace, které byly v projednávané věci předloženy Soudnímu dvoru, má polský soud podle mého mínění v řízení, ve kterém má být vydán souhrnný rozsudek, značnou diskreční pravomoc.

71. Polská vláda na jednání potvrdila, že byt soud, který vydává souhrnný rozsudek, již neposuzuje otázku viny, má prostor pro uvážení, aby stanovil (nebo upravil) celkový trest v mezích, které vyplývají z trestů, jež byly uloženy dřívějšími rozsudky, které jsou základem pro vydání souhrnného rozsudku.

72. Tato vláda nicméně odmítá kvalifikovat řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, jakožto „soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí,“ podle čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí, jelikož výsledek takového řízení je pro dotčenou osobu *vždy příznivější*. Uvedená vláda má za to, že délka pravomocně uloženého trestu musí být nutně kratší než délka trestu, která by vyplývala ze součtu trestů, jež lze sloučit do trestu souhrnného. Stejně tak bude podle ní trest po snížení nezbytně kratší, než trest, který byl uložen dříve.

73. Názor, podle něhož se článek 4a rámcového rozhodnutí nevztahuje na řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, nesdílím.

74. Byt by úprava trestu vždy vedla ke snížení původního trestu, zůstává možnost usilovat o *maximální* snížení trestu pro dotčenou osobu nadále klíčovou.

75. Představme si například situaci, v níž vnitrostátní soud rozhoduje o uložení souhrnného trestu na základě tří dříve uložených trestů v trvání pěti, čtyř a tří let. Představme si dále, že diskreční pravomoc, kterou má soud k dispozici, mu umožňuje stanovit souhrnný trest jak v délce pěti let odnětí svobody, tak v délce dvanácti let odnětí svobody. Je pravda, že konečný výsledek bude z definice pro dotčenou osobu příznivější, jelikož prostý a jednoduchý součet trestů by vedl k celkovému trestu v trvání dvanácti let odnětí svobody. Nicméně je značný rozdíl v tom, zda dojde k uložení souhrnného trestu, jehož doba trvání se přibližuje ke spodní hranici rozpětí (řekněme v délce šesti let), či zda se jeho doba trvání blíží k jeho horní hranici (například k jedenácti rokům).

76. Může-li dotčená osoba svou účastí ovlivnit určení délky trestu, dotčené řízení nemůže pominout záruky podle čl. 6 odst. 1 EÚLP, tudíž ani záruky podle článku 4a rámcového rozhodnutí.

77. Jak jsem již uvedl výše, skutečnost, že dodržení procesních práv bylo možné ověřit s ohledem na původní rozsudek, není relevantní stran části týkající se „trestu“, jestliže jednak soud rozhodující o novém trestu vykonal diskreční pravomoc a jednak pokud nové rozhodnutí, které se tohoto trestu týká, *nahradilo* rozhodnutí předchozí. Souhrnný rozsudek je proto jediným vykonatelným rozsudkem, jenž může být základem pro EZR.

78. Aby se předkládající soud ujistil o tom, že procesní práva dotčené osoby byla respektována, přísluší mu, aby konkrétně ověřil, které rozhodnutí představuje vykonatelný rozsudek, jenž je základem pro EZR. Případně má povinnost požádat o doplňující informace podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí s cílem určit fázi řízení, během níž soud uplatnil diskreční pravomoc za účelem konečného stanovení délky trestu. V tomto kontextu musí mít vykonávající justiční orgán rovněž možnost přezkoumat respektování práv na obhajobu dotčené osoby s ohledem na poslední fázi řízení, ve které bylo rozhodováno o vině.

79. Po zcela praktické stránce to znamená, že vystavující justiční orgán má povinnost vyplnit části uvedené v písmenech c) a d) formuláře EZR, které se týkají řízení, které bezprostředně vedlo k vykonatelnému rozsudku.

80. S cílem zabránit případnému nedostatku informací a omezit využívání uvedeného čl. 15 odst. 2 však považuji za žádoucí, aby vystavující justiční orgán poskytl zejména v části formuláře uvedené pod písmenem b) veškeré dodatečné informace, jež mohou být užitečné k tomu, aby se vykonávající justiční orgán mohl ujistit o respektování práv na obhajobu dotčené osoby. Tyto informace se mohou týkat mimo jiné poslední fáze řízení, v níž bylo rozhodnuto o otázce viny, pokud byla tato otázka přezkoumávána v jiném řízení než v řízení, ve kterém soud rozhodl v rámci uplatnění diskreční pravomoci o trestu.

81. V tomto kontextu je třeba nicméně zdůraznit, že vykonávajícímu justičnímu orgánu nepřísluší přezkum všech rysů celkového obrazu předcházejícího trestního řízení v plném rozsahu.

82. Jak správně uvádí nizozemské státní zastupitelství a vláda, takovým postupem by byla zpochybněna zásada vzájemné důvěry, která je úhelným kamenem trestní spolupráce v této oblasti¹³, a bylo by ohroženo fungování systému rámcového rozhodnutí.

83. Článek 1 odst. 3 rámcového rozhodnutí totiž uvádí, že tímto rámcovým rozhodnutím není dotčena povinnost ctít základní práva a obecné právní zásady zakotvené v článku 6 SEU a vyjádřené v Listině. Tuto povinnost má jak vydávající členský stát, tak i vykonávající členský stát¹⁴.

84. Připomínám, že všechny členské státy jsou vázány EÚLP a konkrétně jejím čl. 6 odst. 1. To znamená, že členský stát vystavujícího justičního orgánu má povinnost napravit, je-li to zapotřebí, vady, které mohly nastat v předchozích fázích řízení.

85. Pokud byl rozsudek vydán v nepřítomnosti, musí členský stát vystavujícího justičního orgánu v zásadě zajistit nové řízení podle ustanovení vnitrostátního práva. Náprava případných vad řízení tudíž přísluší vydávajícímu členskému státu, který přijímá osobu předávanou na základě EZR. Vnitrostátnímu právu vykonávajícího justičního orgánu nepřísluší, aby ověřovalo, natož napravovalo veškeré vady řízení, kterými je stížen rozsudek v důsledku toho, že se dotčená osoba nezúčastnila osobně řízení, které bylo vůči ní vedeno.

13 – Viz bod 6 odůvodnění rámcového rozhodnutí.

14 – Rozsudek ze dne 16. července 2015, Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, bod 53 a citovaná judikatura).

86. Jinak by tomu bylo pouze v případě, pokud by vykonávající justiční orgán konstatoval, že trestněprávní systém členského státu, ze kterého pochází EZR, je natolik nefunkční, že již nelze dále uplatňovat zásadu vzájemné důvěry, například kvůli závažnému a prokazatelnému riziku nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny¹⁵ nebo z toho důvodu, že trestní soudy určitého členského státu již nemohou nadále zaručit právo na spravedlivý proces, čímž by bylo automatické vzájemné uznávání vyloučeno¹⁶.

4. Dílčí závěr

87. Na základě výše uvedených úvah mám za to, že řízení, ve kterém byl vydán takový rozsudek, jako je souhrnný rozsudek dotčený ve věci v původním řízení, může být „soudním jednáním, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí“, ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí, pokud i) tento rozsudek, který se stal vykonatelným, stanoví trest odnětí svobody a pokud ii) v řízení souvisejícím se stanovením tohoto trestu disponuje vnitrostátní soud diskreční pravomocí.

B. Ke druhé předběžné otázce

88. Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda může odmítnout výkon EZR, pokud se ukáže, že respektování procesních práv dotčené osoby musí být posuzováno ve vztahu k jinému rozsudku, než jaký je uveden v EZR, a pokud doplňující informace, které byly poskytnuty podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí, neumožňují ověřit respektování procesních práv dotčené osoby.

89. Předkládající soud má za to, že za takových podmínek je možné výkon odmítnout. Ze znění „pokud [EZR] neuvádí, že“, které je uvedeno v první větě čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí, lze dovodit, že informace týkající se uplatnitelnosti některé z okolností, jež jsou uvedeny v písmenech a) až d) tohoto ustanovení, musí být sděleny v části uvedené pod písmenem d) formuláře EZR nebo alespoň podle takových kategorií, které jsou v něm uvedeny.

90. Zatímco S. Zdziaszek se ke druhé otázce nevyjádřil, státní zastupitelství má za to, že výkon EZR nelze odmítnout, nepoužil-li vystavující justiční orgán formulace z části uvedené pod písmenem d) formuláře, pokud jsou poskytnuté informace užitečné.

91. Nizozemská vláda má za to, že podstatou druhé otázky je, zda má předávající soud povinnost provést kontrolu původního rozsudku s ohledem na článek 4a rámcového rozhodnutí. Navrhuje, aby na tuto otázku byla dána záporná odpověď, neboť ověření má být provedeno s ohledem na rozsudek, který je v EZR uveden jakožto vykonatelný.

92. Komise má za to, že vykonávající justiční orgán musí požádat o informace, které se týkají poslední fáze řízení, ve kterém bylo projednáno meritum věci a které vedlo k pravomocnému odsouzení. V projednávané věci podle ní k původnímu rozsudku vedlo odvolací řízení. Komise každopádně připomíná, že článek 4a rámcového rozhodnutí se týká důvodu pro fakultativní odmítnutí. Podle ní existují kromě čtyř situací, v nichž je předání povinné, případy, v nichž lze EZR vykonat, aniž by bylo dotčeno právo dotčené osoby zúčastnit se řízení, které je vůči ní vedeno. V této souvislosti mohou vykonávající justiční orgány zohlednit všechny údaje, jež jsou k dispozici.

15 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. dubna 2016, Aranyosi a Căldăraru (C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, bod 104).

16 – Je očividné, že k tomu, aby se mohly vnitrostátní soudy zapojit do evropského systému vzájemného uznávání (ve kterékoli z právních oblastí – trestní, civilní či správní), musí splňovat všechna kritéria, která v unijním právu definují pojem „soud“, včetně jeho nezávislosti, v tomto smyslu viz mé stanovisko ve věci Pula Parking (C-551/15, EU:C:2016:825, body 95 a 96 a 101 až 107).

93. Pro zodpovězení druhé předběžné otázky odliším její očividnou podobu, jež se týká způsobu komunikace mezi justičními orgány (1), od kontextu, do kterého je zasazena, na který mimo jiné odkazuje výše uvedená odpověď Komise (2). Dále vysvětlím, proč je třeba, aby si vykonávající justiční orgány uchovaly určitý prostor pro uvážení, přezkoumávají-li respektování procesních práv dotčené osoby podle článku 4a rámcového rozhodnutí (3).

1. Způsob komunikace mezi justičními orgány podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí

94. Komunikace mezi dvěma orgány podle výše uvedeného ustanovení se bude vždy odvíjet od konkrétních potřeb jednotlivého případu. Na takovou otázku lze stěží odpovědět abstraktně. Druh požadované informace se totiž bude typicky odvíjet od účelu, za kterým je tato informace požadována.

95. Mám nicméně za to, že přístup, který lze v této souvislosti zaujmout, se může řídit následujícími úvahami.

96. Na úvod připomínám, že vykonávající justiční orgán může odmítnout vykonat EZR pouze v taxativně uvedených případech povinného odmítnutí výkonu podle článku 3 rámcového rozhodnutí nebo fakultativního odmítnutí výkonu podle článků 4 a 4a tohoto rámcového rozhodnutí¹⁷.

97. Soudní dvůr rovněž upozornil na požadavky, které jsou stanoveny v čl. 8 odst. 1 rámcového rozhodnutí, jejichž dodržení je podmíněna platnost EZR a jejichž porušení v zásadě vede k odmítnutí výkonu EZR. Příslušný orgán musí tudíž předtím, než odmítne EZR vykonat (což by mělo zůstat výjimečným případem), požádat podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí vystavující justiční orgán, aby mu *naléhavě* předal všechny potřebné doplňující informace¹⁸.

98. Vykonávající justiční orgán má povinnost nevyhovět EZR, pouze pokud s ohledem na informace, které mu byly předloženy podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí a všechny případné další informace, které měl možnost získat jinak, dospěje k závěru, že EZR byl vydán nesprávným způsobem (s ohledem na podmínky stanovené v čl. 8 odst. 1 rámcového rozhodnutí).

99. Konkrétně je třeba stran čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí zaprvé uvést, že komunikace podle tohoto ustanovení má za cíl zajistit rovnováhu mezi povinnostmi vykonat EZR (při dodržení naléhavosti, s níž musí být EZR přezkoumán, s ohledem na lhůty stanovené v rámcovém rozhodnutí) a kategorickým požadavkem ochrany procesních práv dotčené osoby¹⁹. Předávání informací mezi orgány totiž nemůže trvat libovolně dlouho. Musí umožňovat dodržení lhůty 60 dnů²⁰, ve které musí být EZR v zásadě vykonán²¹.

100. Zadruhé je důležité, aby způsob výše uvedené komunikace zaručoval funkčnost tohoto systému. Otázky by proto měly být pokládány tak, aby byly co možná nejpřesnější a nejjasnější. Zejména se jeví jako důvodné, aby poprvé byla položena otázka a následně podruhé provedeno ověření, v němž se vyzdvihnou aspekty, jež je třeba vyjasnit. Pokud tato komunikace nepřinese očekávaný výsledek, připadá mi s ohledem na uvedené cíle naléhavosti a ochrany práv dotčené osoby přiměřené, aby se v dalším aktivním vyhledávání informací nepokračovalo.

17 – Rozsudek ze dne 1. prosince 2008, Leymann a Pustovarov (C-388/08 PPU, EU:C:2008:669, bod 51), rozsudek ze dne 30. května 2013, F (C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, bod 36), a rozsudek ze dne 26. února 2013, Melloni (C-399/11, EU:C:2013:107, bod 38).

18 – Rozsudek ze dne 1. června 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, body 64 a 65).

19 – V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. května 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, body 34 až 37).

20 – Tuto lhůtu lze podle článku 17 rámcového rozhodnutí prodloužit o dalších 30 dnů.

21 – Ve věci Lanigan Soudní dvůr zdůraznil povinnost vykonat EZR, přestože uplynuly lhůty stanovené v článku 17 rámcového rozhodnutí, včetně, je-li to zapotřebí, ponechání dotčené osoby ve vazbě (rozsudek ze dne 16. července 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, body 34 až 42 a 62).

101. Tím ovšem příslušný orgán není zbaven povinnosti posuzovat každou věc individuálně s ohledem na potřebu ujistit se o respektování práv dotčené osoby na obhajobu.

102. Vykonávající justiční orgán měl v projednávané věci v úmyslu položit doplňující otázky týkající se řízení, ve kterém byl vydán původní rozsudek. Uvedený orgán, jak poznamenala nizozemská vláda, totiž vyjádřil pochybnosti o úrovni ochrany práv S. Zdzaszka na obhajobu v řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek.

103. Vzhledem k výše uvedenému vyplývá z kontextu druhé předběžné otázky zásadnější problém týkající se provedení článku 4a rámcového rozhodnutí v nizozemském právu. Tímto aspektem otázky se budu nyní zabývat.

2. Kontext, do kterého je zasazena komunikace podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí

104. V projednávané věci bylo požádáno o doplňující informace podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí s cílem posoudit uplatnění podmínek stanovených v článku 4a uvedeného rámcového rozhodnutí. Jak již bylo uvedeno, v tomto ustanovení je stanoven důvod pro fakultativní odmítnutí výkonu EZR²².

105. Jak jsem již uvedl na jiném místě²³, podle obecného pravidla, které vyplývá z čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí, platí, že členské státy mají *povinnost* vykonat EZR „na základě zásady vzájemného uznávání a v souladu s ustanoveními tohoto rámcového rozhodnutí“.

106. Článek 4a odst. 1 uvedeného rámcového rozhodnutí zavedl *možnost* odmítnout vykonat EZR, pokud se dotčená osoba nezúčastnila soudního jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, osobně. Tato možnost odmítnout vykonat EZR musí vycházet z přezkumu konkrétních okolností jednotlivého případu vykonávajícím justičním orgánem.

107. Možnost odmítnout výkon zaniká, pokud vykonávající justiční orgán shledá, že případ v projednávané věci odpovídá některé ze situací uvedených v písm. a) až d) čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí. V případě takového scénáře je odmítnutí vykonat EZR vyloučeno a *povinnost* předat dotčenou osobu se znovu stává pravidlem.

108. Poukazují tedy na to, že taková vnitrostátní právní úprava, jako je úprava uvedená v předkládacím rozhodnutí (a sice článek 12 OLW) převrací logiku rámcového rozhodnutí, neboť z „*možnosti* odmítnout výkon, *vyjma případu, kdy platí* některé písm. a) až d)“, činí „*povinnost* odmítnout výkon, *ledaže se uplatní* některé z písm. a) až d)“.

109. Tímto způsobem provedení článku 4a rámcového rozhodnutí byl výčet čtyř výjimek z možnosti odmítnout výkon EZR, pokud se dotčená osoba nezúčastnila osobně řízení, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí, změněn na *taxativní* výčet situací, přičemž pokud se dotčená osoba nezúčastnila řízení osobně, může vykonávající orgán vykonat EZR *vylučně* za těchto situací. Mám za to, že toto provedení brání vykonávajícím justičním orgánům v tom, aby v dané věci zvážily veškeré skutkové okolnosti s cílem ověřit dodržení procesních práv dotčených osob. Na základě analogického použití závěru, který Soudní dvůr přijal k otázce důvodu fakultativního odmítnutí podle čl. 4 odst. 6 rámcového rozhodnutí, mám za to, že vykonávající justiční orgán musí mít rovněž v projednávaném kontextu určitý prostor pro uvážení, pokud jde o otázku, zda je třeba odmítnout výkon EZR či nikoliv²⁴.

22 – Viz body 6 a 15 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2009/299, v nichž je zdůrazněna „alternativní“ a „nepovinná“ povaha důvodů pro odmítnutí výkonu podle článku 4a rámcového rozhodnutí (s výhradou respektování základních práv dotčené osoby).

23 – Viz mé stanovisko ve věci Tupikas (C-270/17 PPU, body 70 až 78).

24 – Rozsudek ze dne 29. června 2017, Popławski (C-579/15, EU:C:2017:503, body 21 až 23). Viz rovněž rozsudek ze dne 24. května 2016, Dworzecki (C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, body 50 až 52).

110. Mám tudíž za to, že článek 12 OLW představuje nesprávné provedení článku 4a rámcového rozhodnutí.

111. Otázka taxativní povahy článku 4a vyvstává rovněž v projednávané věci²⁵: může dožádaný orgán ověřit respektování práv dotčené osoby na obhajobu *pouze* na základě okolností, jež jsou stanoveny v písm. a) až d)? Nebo tento orgán může odkázat i na jiné okolnosti, jež mu umožní vykonat EZR s tím, že se ujistil o respektování základních práv dotčené osoby?

112. Na závěr připomínám, že rámcové rozhodnutí je založeno na zásadě vzájemného uznávání a na vysoké úrovni důvěry, která musí existovat mezi členskými státy²⁶. Instituty vzájemného uznávání a vzájemné důvěry nicméně nemohou zastínit význam, který rámcové rozhodnutí a unijní právo přikládá dodržování základních práv, jimiž jsou v projednávané věci práva procesní²⁷.

113. Článek 4a rámcového rozhodnutí svědčí o rovnováze, které unijní normotvůrce dosáhl mezi účinností předávání osob v evropském prostoru práva na straně jedné a rozsahem kontroly náležející vykonávajícím justičnímu orgánu na straně druhé. Pokud je tento orgán přesvědčen o tom, že základní práva byla případně při zohlednění jednání dotčené osoby dodržena, neměla by mu vnitrostátní právní úprava bránit v tom, aby splnil jemu uloženou povinnost vykonat EZR podle čl. 1 odst. 2 rámcového rozhodnutí.

3. Dílčí závěr

114. S ohledem na předcházející úvahy může vykonávající justiční orgán odmítnout výkon EZR v případě, že informace uvedené ve formuláři EZR ani informace, které tento orgán obdržel od vystavujícího justičního orgánu podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí, neumožňují ověřit respektování práva na obhajobu dotčené osoby, která se nezúčastnila osobně řízení, jež vůči ní bylo vedeno. Vykonávajícímu justičnímu orgánu přísluší, aby rozhodl o tom, zda uplatní důvody, pro které lze odmítnout výkon EZR ve smyslu čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí, přičemž tento orgán musí mít možnost posoudit respektování práva na obhajobu dotčené osoby ve světle všech skutkových okolností, jež jsou mu známy.

C. Ke třetí předběžné otázce

115. Z výše uvedených úvah vyplývá, že ověření použitelnosti důvodu pro fakultativní odmítnutí výkonu podle článku 4a rámcového rozhodnutí musí být provedeno s ohledem na takové řízení, jako je řízení, ve kterém byl v projednávané věci vydán souhrnný rozsudek. Připomínám, že to jednak vyplývá z toho, že v projednávané věci byl souhrnným rozsudkem stanoven trest uložený S. Zdziaszkovi takovým způsobem, že se trest odnětí svobody stává vykonatelným, a jednak z toho, že se zdá, že řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, předpokládá výkon diskreční pravomoci ze strany soudu, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

116. V této souvislosti z odpovědi, kterou navrhuji na první předběžnou otázku, vyplývá, že vykonávající justiční orgán přezkoumává dodržení práva na obhajobu ve vztahu k poslední fázi řízení, ve které bylo projednáno meritum věci a byl vydán vykonatelný rozsudek. V projednávané věci se zdá, že touto poslední fází řízení je fáze řízení, ve které byl vydán souhrnný rozsudek. Je pravda, že toto řízení se týkalo pouze pravomocného stanovení sankce.

25 – Viz obdobný scénář, který je popsán v mém stanovisku ve věci Tupikas (C-270/17 PPU, body 79 až 80).

26 – Rozsudek ze dne 1. června 2016, Bob-Dogi (C-241/15, EU:C:2016:385, body 31 až 33 a citovaná judikatura).

27 – Viz zejména rozsudek ze dne 16. července 2015, Lanigan (C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, bod 53 a citovaná judikatura).

117. Pokud má předkládající soud za to, že během této konkrétní fáze řízení nebylo zajištěno respektování práv na obhajobu, zdá se mi každopádně nadbytečné zabývat se respektováním práva na obhajobu v souvislosti s poslední fází řízení, ve které bylo rozhodováno o druhé části dotčeného odsouzení, a sice o otázce *vinny*.

118. Pokud se Soudní dvůr přikloní k odlišnému přístupu a bude mít za to, že původní rozsudek je i nadále relevantní pro účely kontroly zajišťované vykonávajícím justičním orgánem podle článku 4a rámcového rozhodnutí, odkazují na svůj postoj vyjádřený ve věci *Tupikas*²⁸.

119. Jediný rozdíl mezi ní a projednávanou věcí spočívá v tom, že předkládající soud má stran původního rozsudku za to, že S. Zdziazsek byl v odvolacím řízení řádně zastoupen, kdežto v řízení v prvním stupni nikoli. Vzhledem k tomu, že podle předložených informací bylo v odvolacím řízení přezkoumáno meritum věci, jsou respektováním práv na obhajobu v tomto stadiu řízení zhojeny vady, které mohly nastat v předchozích stadiích.

120. Tyto skutečnosti nicméně nemění nic na tom, že rozhodnutí o trestu, které bylo součástí původního rozsudku, bylo nahrazeno, a jak jsem připomněl výše, že odsouzení S. Zdziazska nyní vyplývá ze dvou odlišných řízení. Pokud je prokázáno, že jeho právo na obhajobu nebylo zajištěno během řízení, ve kterém byl vydán souhrnný rozsudek, mám za to, jak jsem již uvedl, že ověření jeho respektování s ohledem na původní rozsudek postrádá relevanci.

VI. Závěry

121. S ohledem na předcházející úvahy navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na první a druhou předběžnou otázku položenou *Rechtbank Amsterdam* (Soud v Amsterdamu, Nizozemsko) následovně:

„Pojem ‚soudní jednání, ve kterém bylo vydáno dané rozhodnutí‘, ve smyslu čl. 4a odst. 1 první věty rámcového rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy, ve znění rámcového rozhodnutí Rady 2009/299/SVV ze dne 26. února 2009, musí být vykládán v tom smyslu, že se může vztahovat na řízení, ve kterém byl vydán takový rozsudek, jako je souhrnný rozsudek dotčený ve věci v původním řízení, pokud tento rozsudek, který se stal vykonatelným, stanoví trest odnětí svobody a pokud v řízení souvisejícím se stanovením tohoto trestu disponuje vnitrostátní soud diskreční pravomocí.

Vykonávající justiční orgán může odmítnout výkon evropského zatýkacího rozkazu v případě, že informace uvedené ve formuláři ani informace, které tento orgán obdržel od vystavujícího justičního orgánu podle čl. 15 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2002/584, ve znění rámcového rozhodnutí 2009/299, nebo jiným způsobem, neumožňují ověřit respektování práva na obhajobu dotčené osoby, která se osobně nezúčastnila soudního jednání, jež vůči ní bylo vedeno. Vykonávajícímu justičnímu orgánu přísluší, aby rozhodl o tom, zda uplatní důvod pro fakultativní odmítnutí výkonu evropského zatýkacího rozkazu ve smyslu čl. 4a odst. 1 rámcového rozhodnutí, přičemž tento orgán musí mít možnost posoudit respektování práva dotčené osoby na obhajobu ve světle všech skutkových okolností, jež jsou mu známy.

28 – Body 55 až 65 mého stanoviska ve věci *Tupikas* (C-270/17 PPU).